

Tilintarkastuskertomus ja tilinpäätöksen hyväksyminen sekä vastuuvapauden myöntäminen tilivuodelta 2024

Pohjanmaan hyvinvointialueen tilinpäätös vuodelle 2024

Aluehallitus 17.03.2025 § 44

ÖVPH/1470/02.02.02/2025

Valmistelija Nystrand Lena

Lisätietoja: puhelinnumero: 044 323 1740, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Vuoden 2024 tilinpäätös on alijäämäinen, 27.466.176,24 euro. Alijäämä on kuitenkin 10,5 miljoonaa budjetoitua pienempi.

Hyvinvointialueen vuoden 2024 tuotot ovat 103,9 miljoonaa euroa, mikä on 6,9 miljoonaa euroa eli 0,3 % budjetoitua enemmän. Tämä on 0,8 %:n lisäys verrattuna vuoteen 2023. Myyntituotot ovat 21,5 miljoonaa euroa, maksutuotot 53,1 miljoonaa euroa, tuet ja avustukset 18,6 miljoonaa euroa, vuokratuotot 9,3 miljoonaa euroa ja muut tuotot 1,5 miljoonaa euroa. Valtionavustuksilla rahoitettavien hankkeiden kautta saavat tuet ja avustukset eivät vaikuta tulokseen, koska vastaavat kulut sisältyvät toimintakuluihin. Hankkeet ovat usein monivuotisia, ja tukia voidaan käyttää myöhemmin hankeaikana, ellei niitä ole käytetty talousarviovuonna. Tuottojen lisääntyminen johtuu maksujen korotuksesta ja pakolaisten hoitokulujen korvauksista sekä vuonna 2023 että 2024. Lisäksi on saatu yhteensä 0,5 miljoonan euron korjaus kiinteistöveroon vuosilta 2016–2022.

Vuoden 2024 toimintakulut olivat yhteensä 903,2 miljoonaa euroa, mikä on 0,6 % eli 1,8 miljoonaa euroa budjetoitua vähemmän. Henkilöstökulut olivat 438,9 miljoonaa euroa, mikä on 11,1 miljoonaa euroa budjetoitua vähemmän. Suurin syy siihen, että niin iso osa henkilöstöbudjetista on käyttämättä, johtuu siitä, että suuri osa henkilöstöstä tekee osa-aikatyötä, mutta vakanssi on budjetoitu kokonaisuudessaan. Lisäksi rekrytoinnit ovat olleet jäissä yhteistoimintaneuvottelujen ajan. Henkilöstökorvauksina, kuten sairausvakuutuskorvauksina, saatiin lisäksi miljoona euroa budjetoitua enemmän. Myöskään palkantarkistukset eivät lopulta toteutuneet niin suurina kuin oli arvioitu.

Oman toiminnan lääkäripulan seurauksena on hyödynnetty vuokrahenkilöstöä enemmän kuin tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelmassa oli tavoitteena. Vuoden aikana käytettiin 14,3 miljoonaa euroa ja talousarvio ylittyi miljoonalla eurolla, mutta siitä huolimatta vuokrahenkilöstöön käytettiin 0,7 miljoonaa euroa vähemmän kuin 2023. Ostopalvelut ovat yhteensä 328,1 miljoonaa euroa, mikä on 2,8 % eli 8,9 miljoonaa euroa budjetoitua enemmän, mutta vain 1 % enemmän kuin vuonna 2023. Kyseessä ei siis ole ostopalvelujen lisääminen vaan se, että niitä ei ole onnistuttu vähentämään suunnitellusti. Asiakaspalvelut muodostavat ostopalveluista yli puolet eli 176,2 miljoonaa euroa. Niiden talousarvio ylittyi 7,2 miljoonalla eurolla eli 4,3 %:lla. Tämä on 5,6 %:n lisäys verrattuna edellisvuoteen. Aineiden ja tarvikkeiden kokonaiskustannukset olivat 58,7 miljoonaa euroa, mikä on 2 miljoonaa euroa eli 3,3 % budjetoitua vähemmän ja 1,6 % vähemmän kuin edellisvuonna.

Tuet ja avustukset olivat 18 miljoonaa euroa, mikä on 97,2 % budjetoiduista. Vuokratulut jaetaan tilavuokriin ja koneiden ja laitteiden vuokriin. Tilavuokrat olivat 47,9 miljoonaa euroa, mikä on 1,7 miljoonan euron eli 3,7 %:n ylitys ja 1,3 miljoona euroa enemmän kuin edellisvuonna, vaikka tilakustannuksia on pyritty pienentämään. Koneiden ja laitteiden vuokrat olivat 8 miljoonaa euroa. Tästä summasta 4,4 miljoonaa euroa muodostuu laitteiden leasing-vuokrauksesta ja 3,4 miljoonaa euroa muodostuu tekstiilien liisauksesta.

Valtion rahoitus oli 786.374.927 euroa, ja rahoitustuotot olivat 4,1 miljoonaa euroa toisaalta tavallisten pankkitilien ja talletusten hyvän korkotuoton ja toisaalta maksettujen osinkojen ansiosta. Rahoituskulut olivat 3 miljoonaa euroa, minkä myötä nettorahoitustuotot olivat 1,1 miljoonaa euroa eli 0,9 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2023.

Poistot olivat 15,6 miljoonaa euroa ja talousarviosta toteutui 92,1 %. Tilikauden alijäämä oli siten 27.466.176,24 euroa, mikä on 10,5 miljoonaa euroa budjetoitua parempi ja 9,5 miljoonaa euroa parempi kuin vuonna 2023. Tämän jälkeen kertyvää alijäämää on 66,5 miljoonaa euroa.

Investoinnit olivat 16,4 miljoonaa euroa, mikä on 7 miljoonaa euroa vähemmän kuin budjetoidut 23,3 miljoonaa euroa. Potilas- ja asiakastietojärjestelmään oli budjetoitu 15 miljoonaa euroa, mutta vuoden aikana käytettiin vain 7,8 miljoonaa euroa ja projekti jatkuu vielä vuonna 2025. Myös muut IT-järjestelmähankinnat toteutuivat vähäisessä määrin, minkä vuoksi IT-investointien talousarviosta on käyttämättä yhteensä 8 miljoonaa euroa.

Rakennusinvestointeihin oli varattu vuoden 2024 talousarviossa 2,26 miljoonaa euroa ja 2,85 miljoonaa euroa käytettiin. M- ja B-osat valmistuivat vuoden 2024 aikana ja suurempi osuus toteutui projektien loppuvaiheissa, kuitenkin pystyttiin pitämään molempien projektien kokonaisbudjettia ja yhteensä 2,5 miljoonaa jäi käyttämättä. T-osa toteutetaan pääasiassa vuosina 2025-2026 ja vain pieni osa on käytetty suunnitelmiin tähän asti. Vuonna 2024 käytettiin vielä rahaa ambulanssikattoon ja sen projektiin on käytetty 1,24 miljoonaa euroa kun oli budjetoitu 0,5 miljoonaa. Kiinteisiin rakenteisiin käytettiin 0,8 miljoonaa euroa mm. valvontaan ja verkostoihin.

Laite- ja ajoneuvohankintoihin budjetoidusta 4,4 miljoonasta eurosta toteutui 4,6 miljoonaa euroa. Tässä pitää mainita että pelastuslaitoksen vuonna 2023 tilatut 0,8 miljoonan euron ajoneuvot toimitettiin vasta vuonna 2024 ja ovat siis mukana luvuissa.

Vaikka suuri osa investointitalousarviosta on käyttämättä, toteutetaan kiinteistötoimenpiteiden sekä asiakas- ja potilastietojärjestelmän investoinnit tulevana vuosina. Investointeja vastaavina hankintoina on hankittu leasingilla 3-T magneettitutkimuslaite, kiinteistömuutoksineen, 2,1 miljoonalla eurolla, sekä ambulansseja ja autoja kotisairaalan ja kotihoidon käyttöön 0,8 miljoonalla eurolla.

Tilinpäätöksen toimintakertomuksesta kuvataan miten toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet

Seurannan mukaan oman toiminnan toimintavolyymi on asumistoiminnan osalta keskimäärin yli 95 % tavoitteesta, kun taas vuodeosastohoidon toteutumisaste on noin 100 % ja avotoiminnan käyntimäärä ylittää usein 100 % tavoitteesta.

Koti- ja asumispalvelujen toimialalla on asumispalveluissa toteutunut 456.646 vuorokautta, mikä vastaa 96,3 % ja on 2,4 % vähemmän kuin edellisvuonna. Kotiin annettavissa palveluissa on toteutunut 394.636 kotihoitotuntia, mikä vastaa 80,3 % ja on 4,5 % enemmän kuin edellisvuonna. Päiväkeskuksissa on ollut 14.358 käyntiä, mikä vastaa 101,8 % asetetusta tavoitteesta. Se on 5,3 % enemmän kuin vuonna 2023.

Psykososiaalisissa palveluissa on lapsilla ja nuorilla ollut 28.631 käyntiä ja 3.501 hoitopäivää, mikä vastaa 144,4 % ja 106,7 %. Se on 18,6 % ja 17,5 % enemmän kuin vuonna 2023. Aikuispsykiatrian vuodeosastoilla on saavutettu 16.241 hoitopäivää, mikä vastaa 104,1 % ja on 7,2 % enemmän kuin vuonna 2023, kun taas aikuispsykiatrian avohoitokäyntejä oli 108.029, mikä vastaa 135,6 % tavoitteesta ja on 15,3 % enemmän kuin edellisvuonna. Psykososiaalinen asumistoiminta saavutti 34.010 asumisvuorokautta eli 92,7 % tavoitteesta. Se on 6,7 % enemmän kuin edellisvuonna.

Kuntoutuksen toimialalla oli 99.912 käyntiä, mikä on 90,6 % tavoitteesta ja 12,1 % vähemmän kuin vuonna 2023. Osallisuuden tuen asumistoiminnassa oli 149.982 asumisvuorokautta ja 95.482 käyntiä, mikä vastaa 98,5 % ja 101,8 % tavoitteesta. Asumisvuorokausien määrä väheni 2,6 % vuoteen 2023 verrattuna, kun taas käyntimäärä lisääntyi 3,3, %.

Sosiaali- ja terveyskeskuksen toimiala saavutti vuoden aikana 482.673 terveysterviskäyntiä, mikä on 107,3 % tavoitteesta. Tämä on 2,8 % vähemmän kuin edellisvuonna. Erikoissairaanhoidon avohoitokäyntejä oli 139.151 ja suun terveydenhuollon käyntimäärä oli 146.648, mikä on 98,6 % ja 105,5 % tavoitteesta. Äitiys- ja ehkäisyneuvoloissa oli 56.543 käyntiä, kun taas lastenneuvoloissa oli 52.171 käyntiä ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa 85.098 käyntiä. Tavoite täyttyi yli 100-prosenttisesti, mutta kaikkien toimintavolyymi väheni edellisvuoteen verrattuna. Erikoissairaanhoidon lasten ja lastenneurologian poliklinikoilla saavutettiin 15.881 käyntiä eli 79,4 % tavoitteesta, mikä on 3,1 % enemmän kuin vuonna 2023.

Sairaalapalvelujen toimialalla oli 98.952 päivystyskäyntiä, mikä on 104,7 % tavoitteesta ja 4,2 % enemmän kuin vuonna 2023, suurin kasvu oli Malmin päivystyksessä. Yleislääketieteen ja erikoissairaanhoidon hoitopäivien määrä oli yhteensä 147.535. Tämä vastaa 100,7 % asetetusta tavoitteesta ja muodostaa suunnitellun 10,7 %:n vähennyksen vuoteen 2023 verrattuna. Yleislääketieteen hoitopäivät vähenivät 12 % ja erikoissairaanhoidon 8 %. Leikkaus- ja anestesiatoimenpiteitä oli 11.471 eli 115 %, ja sydänasemalla oli 2.642 toimenpidettä, mikä vastaa 85,2 % asetetusta tavoitteesta ja on 11,6 % vähemmän kuin edellisvuonna. Akuutissairaalan avohoidossa saavutettiin 62.269 käyntiä eli 102,2 % tavoitteesta. Diagnostiikassa suoritettiin 598.665 tutkimusta eli 150,3 % tavoitteesta, lähinnä keskittämällä enemmän toimintaa välinehuoltoon. Röntgenpalvelujen, kliinisen neurofysiologian ja apteekkitoiminnan volyymi oli suunniteltua pienempi ja edellisvuotta pienempi. Kotisairaala ja hoitorenkaat suorittivat 23.452 käyntiä eli 151,3 % tavoitteesta. Tämä on 18,4 % enemmän kuin vuonna 2023.

Oman toiminnan sitovat määrärahat, toisin sanoen toiminnan nettokulut, alittavat valtuuston vahvistaman tason 8.726.216,05 eurolla, rahoituksen sitovat määrärahat alittuvat 419.521,69 eurolla, investointien 7.136.608 eurolla ja lainakannan muutoksen 7.756.135 eurolla. Jokaisen toimialan sitovana tasona ovat nettotoimintakustannukset, ja ne esitellään toimintakertomuksessa.

Strategiset tavoitteet, mittarit ja toimenpiteet raportoidaan toimintakertomuksessa.

Hyvinvointialueen tulee antaa tilintarkastuksen yhteydessä vahvistusilmoituskirje osana tilintarkastusprosessia.

Hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa, että aluehallitus hyväksyy omalta osaltaan tilinpäätöksen tässä muodossa ja luovuttaa sen tilintarkastajille sekä valtuuttaa aluehallituksen puheenjohtajan ja johtajan allekirjoittamaan tilintarkastajalle annettavan vahvistusilmoituskirjeen.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirjaan merkittiin, että talousjohtaja Lena Nystrand osallistui asian käsittelyyn.

Tarkastuslautakunta 14.05.2025 § 45

ÖVPH/2282/02.02.2025

Valmistelija Tammelin Margit

Lisätietoja: puhelinnumero: 040 187 8110, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Aluehallitus on 17.3.2025 hyväksynyt tilinpäätöksen tilivuodelta 2024 ja luovuttanut sen tilintarkastajalle. Talousjohtaja Lena Nystrand on esitellyt tilinpäätöksen tarkastuslautakunnalle kokouksessa 19.3.2025.

Hyvinvointialuelain 130 §:n mukaan tilintarkastajan on annettava aluevaltuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen tilivelvollisille myöntää vastuuvapaus.

Jos tilintarkastaja havaitsee, että hyvinvointialueen hallintoa ja taloutta on hoidettu vastoin lakia tai aluevaltuuston päätöksiä, eikä virhe tai aiheutunut vahinko ole vähäinen, tilintarkastuskertomuksessa on tehtävä asiasta tilivelvolliseen kohdistuva muistutus. Muistutusta ei voida kohdistaa aluevaltuustoon. Tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdystä muistutuksesta asianomaisen selitys sekä aluehallituksen lausunto. Aluevaltuusto päättää toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan valmistelu, tilintarkastuskertomus ja siinä tehty muistutus antavat aihetta. Hyväksyessään tilinpäätöksen aluevaltuusto päättää vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille.

Vastuunalainen tilintarkastaja JHT, HT Martin Slotte tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab:stä esittelee kokouksessa tarkastuslautakunnalle tilintarkastuskertomuksen 2024 tilikaudelta 1.1.-31.12.2024.

Tarkastuspäällikkö Tammelin Margit

ehdottaa, että tarkastuslautakunta merkitsee tiedoksi muutetun tilinpäätöksen vuodelta 2024 ja tilintarkastuskertomuksen 2024 tilikaudelta 1.1.-31.12.2024 ja päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto

1. merkitsee tiedoksi tilintarkastuskertomuksen 2024 tilikaudelta 1.1.-31.12.2024,
2. hyväksyy tilikauden 1.1.-31.12.2024 tilinpäätöksen ja
3. myöntää vastuuvapauden tilivelvollisille tilikaudelta 1.1.-31.12.2024.

Päätös:

Aluehallitus on saanut tiedoksi tilintarkastuksessa todetut tekniset havainnot, jotka on korjattu tilinpäätöksen 2024 lopulliseen versioon 7.5.2025.

Tilintarkastuskertomuksen 2024 tarkastuksen tuloksissa todetaan, että hyvinvointialueen taseessa on aiemmilta sekä päättyneeltä tilikaudelta 2024 kertynyttä alijäämää yhteensä 65,5 miljoonaa euroa. Lain hyvinvointialueesta 115 §:n mukaisesti tilinpäätöksessä 2024 taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa vuoden 2026 loppuun mennessä. Vaikka hyvinvointialueen taloussuunnitelma kaudelle 2025-2027 on lain edellyttämällä tavalla tasapainossa, tulee hyvinvointialueen talouden tasapainoon ja rahoituksen riittävyyteen kulujen kattamiseksi kiinnittää erityistä huomiota.

Tilintarkastuskertomuksessa 2024 lausutaan tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä seuraavaa: esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Tarkastuslautakunta merkitsi tiedoksi tilinpäätöksen 2024 lopullisen version 7.5.2025 ja että aluehallitus on saanut tiedoksi tilintarkastuksessa todetut tekniset havainnot, jotka on korjattu tilinpäätöksen 2024 lopulliseen versioon 7.5.2025 ja tilintarkastuskertomuksen 2024 tilikaudelta 1.1.-31.12.2024. Tarkastuslautakunta päätti esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto

1. merkitsee tiedoksi tilintarkastuskertomuksen 2024 tilikaudelta 1.1.-31.12.2024,
2. hyväksyy tilikauden 1.1.-31.12.2024 tilinpäätöksen ja
3. myöntää vastuuvapauden tilivelvollisille tilikaudelta 1.1.-31.12.2024.